

KLASFX
GÜVENİLİR YATIRIM PARTNERİNİZ

FOREX E-KİTAP

FOREX PİYASALARI İÇİN TEMEL BİLGİLER

www.klasfx.com

İÇİNDEKİLER

1. FOREX NEDİR?.....	3
1.2. Forex piyasasında kaldıraçlı işlem nasıl yapılır?.....	3
1.3. Forex piyasasında çift yönlü işlem nasıl yapılır?.....	3
1.4. Forex Piyasasının Avantajları Nelerdir?.....	4
2. ÖNEMLİ FİNANSAL VARLIKLAR ve KISALTMALARI.....	5
3. BAŞLICA FOREX TERİMLERİ.....	7
4. META TRADER 4 KULLANIMI.....	10
4.1. MetaTrader4'ün Özellikleri.....	10
4.2. Grafikler.....	10
4.2.1. Çizgi Grafikler.....	11
4.2.2. Çubuk Grafikler.....	11
4.2.3. Mum Grafikler.....	12
4.3. Grafik Zaman Periyotları.....	12
4.4. Emir Türleri.....	13
4.4.1. Piyasa Emri.....	13
4.4.2. Bekleyen Emirler.....	14
5. ANALİZ YÖNTEMLERİ.....	15
5.1. Temel Analiz.....	15
5.1.1. Makro Ekonomik Verilerin Etkisi.....	15
5.1.2. Ekonomik Takvim.....	15
5.1.3. Önemli Makroekonomik Veriler.....	15
5.2. Teknik Analiz.....	19
5.2.1. Destek, Direnç ve Trend Kavramları.....	19
5.2.2. İndikatör Kullanımı.....	20
5.2.3. Formasyonlar.....	21
5.2.4. Finansal Varlıklar Arasındaki Korelasyonlar.....	23

1.FOREX NEDİR?

Forex, bir ülkenin para birimi ile başka bir ülkenin para birimi arasındaki değişim oranından faydalanılarak, döviz ticaretinin yapıldığı uluslararası piyasaların tamamını ifade eder. Forex piyasasının en önemli özelliği yatırımcılara kaldıraçlı ve çift yönlü olarak işlem yapma imkânı sunmasıdır.

1.1.Forex piyasasında kaldıraçlı işlem nasıl yapılır?

Yatırım miktarınızın üzerinde işlem yapılmasına olanak sağlayan sistemdir. İşlem maliyetinizi azaltmayı amaçlayan bu sistem aracı kurumlar tarafından uygulanmaktadır. Kaldıraç yükseldikçe riskiniz artar. Kaldıraç azaldıkça işlem maliyetiniz artar. Kar ve zararı etkilemez.

1.2.Forex piyasasında çift yönlü işlem nasıl yapılır?

Forex piyasasında işlem gören araçların değerleri hem yükselirken hem de düşerken para kazanmanızı sağlayan sistemdir. İşleyişi ise oldukça basittir. Örnek olarak fiziki piyasada Dolar satmak istediğinizde mevcut fiyat üzerinden satışını gerçekleştirirsiniz. Ancak Forex piyasasında Dolar satmak istediğinizde fiyat düştükçe kazanç elde edersiniz.

Forex piyasasında döviz kurları dışında, altın gümüş gibi değerli metaller, petrol ve dünya endeksleri gibi çok sayıda ürün de işlem görmektedir. Forex piyasaları; merkez bankaları, özel ve ticari bankalar, sigorta şirketleri ve bireysel yatırımcılardan oluşan çok geniş bir katılımcı yelpazesini kapsamaktadır. Günlük yaklaşık 6 trilyon dolarlık işlem hacmine sahip olan Forex piyasası manipüle edilmesinin güç olması nedeni ile yapılan teknik ve temel analizlere daha sağlıklı cevap vermektedir.

Forex piyasasında işlem yapmak için aracı bir kurumda hesap açılması ve yatırılan teminat ile internetin olduğu her yerde bilgisayar, tablet veya cep telefonu üzerinden işlem yapılabilir.

1.3.Forex Piyasasının Avantajları Nelerdir?

- ▶ Dünyanın en büyük işlem hacmine sahip (yaklaşık 6 trilyon dolar) olan piyasadır.
- ▶ Forex piyasası yüksek işlem hacminden dolayı manipüle edilemez.
- ▶ Alım satım işlemlerinde banka ve döviz bürolarına göre çok düşük komisyon uygulanır.
- ▶ Hafta içi 5 gün 24 saat boyunca işlem yapabilme imkânı sağlar.
- ▶ Kaldıraç uygulaması sayesinde yatırım miktarının kaldıraç oranı kadar üzerinde işlem yapma fırsatı sunar.
- ▶ Çift yönlü işlem avantajıyla fiyatlar sadece yükselirken değil düşerken de kazanç elde etme olanağı sağlar.
- ▶ İnternet erişiminin olduğu herhangi bir yerde bilgisayar, tablet veya cep telefonu üzerinden uygulamaya giriş yaparak tek tuşla al sat yapabilme fırsatı sağlar.
- ▶ İnternet bağlantısı olmadığında dahi sesli emir sistemiyle işlem açabilmeye ve açık olan pozisyonlara müdahale edebilmeye olanak sağlar.

2.ÖNEMLİ FİNANSAL VARLIKLAR ve KISALTMALARI

Klas Fx işlem platformlarında; döviz çiftleri, emtialar, borsa endeksleri, ABD hisse senetleri ve kripto para birimlerinde işlemler gerçekleştirebilirsiniz. Önemli finansal varlıkları kısaca;

1. Döviz çiftlerinde;

- Euro vs Dolar = EUR/USD
- Pound vs Dolar = GBP/USD
- Dolar vs Japon Yeni = USD/JPY
- Dolar vs Kanada Doları = USD/CAD
- Dolar vs İsviçre Frangı = USD/CHF
- Dolar vs Avustralya Doları = AUD/USD
- Dolar vs Türk Lirası = USD/TRY
- Euro vs Türk Lirası = EUR/TRY

2. Emtialarda;

- Ons Altın = XAUUSD
- Gümüş = XAGUSD
- Şeker = SB#
- Kahve = KC#
- Pamuk = CT#
- Ham Petrol = CL#
- Brent Petrol = BB#
- Doğalgaz = NG#

3. Endekslerde;

- Standard & Poors 500 = ES#
- Nasdaq 100 = NQ#
- Dow Jones 30 = DM#
- DAX 30 = DAX#

4. Kripto para;

- BITCOIN = BTC/USD
- ETHEREUM = ETH/USD
- LITECOIN = LTC/USD

5. ABD Hisse Senetleri;

- APPLE
- AMAZON
- BOEING
- FACEBOOK
- TWITTER
- ALIBABA
- MICROSOFT

3.BAŞLICA FOREX TERİMLERİ

Kotasyon: Bir döviz paritesini meydana getiren fiyat çiftidir. Baz döviz: İlk yazılan para birimi baz dövizdir. Örneğin; EURUSD paritesinde baz döviz Euro'dur.

Karşıt döviz: İkinci yazılan para birimidir. Örneğin; EURUSD paritesinde karşıt döviz USD' dir.

Spread (Kur farkı): Döviz çifti için iki fiyat verilir. Alış ve satış fiyatı. Bu iki fiyat arasındaki farka spread (kur farkı veya makas aralığı) denir.

Swap (Gecelik Taşıma Maliyeti): Gün sonunda kapatılmayan ve diğer güne taşınan pozisyonlar için para birimlerinin arasındaki günlük faiz farklarının oluşturduğu taşıma maliyetidir. Yatırım yaptığınız döviz çiftinin birbiri arasındaki faiz farkına göre hesabınıza pozitif (+) veya negatif (-) etki eden gecelik taşıma maliyetidir.

Marjin (Teminat) : Pozisyon açmak için hesapta olması gereken minimum tutardaki meblağdır. Teminat tutarı, kaldıraç oranına göre değişmektedir.

Marjin hesaplamaları ise;

Marjin= Parite fiyatı x İşlem Miktarı(SÖZLEŞME BÜYÜKLÜĞÜ x LOT) / Kaldıraç Oranı olarak hesaplanmaktadır.

Örnek; EurUsd paritesinde fiyat 1.1800 olsun. 1 lot işlem açmak için ne kadar teminat gerektiğini hesaplayalım. (İşlem büyüklüğü 100.000 birim olduğunu unutmayalım, kaldıraç 1/200 olarak hesaplayalım)

$1.1800 \times 100.000 / 200 = 590 \text{ USD}$

Serbest Teminat: Yatırımlarınızda meydana gelebilecek zararları karşılamak için hesabınızda kalması gereken tutara serbest teminat ya da kullanılabilir teminat denir.

Kullanılan Teminat: Mevcut pozisyonunuzu açık tutmanız için aracı kurumun bloke ettiği para miktarıdır. Bu bakiyeyi mevcut pozisyonunuzu kapatmadan kullanamazsınız.

Lot: Forex piyasalarında işlem birimi olarak LOT kullanılmaktadır. Piyasada standart lot büyüklüğü 100.000 birimdir.

1 lot: 100.000 birim.

0.10 lot (mini lot) : 10.000 birim

0.01 lot (mikro lot): 1000 birimdir.

Pip: Price Interest Point sözcüklerinin kısaltılmasıdır. Paritelerin çoğunda 1 pip fiyatın on binde biridir.

Örnek; EurUsd paritesinde 1.1836 fiyatlamasında dördüncü digit olan 6, pip değeridir. EurUsd paritesinde fiyat 1.1836'dan 1.1837'ye yükseldiğinde (1 lotluk işlemde) 10Usd Kar/Zarar durumunu gösterir.

Take Profit(Kar-Al): Açık olan alış işlemlerinde şimdiki fiyatın üstünde belirlenen bir fiyat seviyesi, satış işlemlerinde ise şimdiki fiyatın altında belirlenen bir fiyat seviyesi yazılmasıyla piyasa fiyatının o seviyeye geldiğinde otomatik olarak kazançlı bir şekilde kapanmasını sağlayan emirlerdir.

Stop Loss(Zarar-Durdur): Açık olan alış işlemlerinde şimdiki fiyatın altında belirlenen bir fiyat seviyesi, satış işlemlerinde ise şimdiki fiyatın üstünde belirlenen bir fiyat seviyesi yazılmasıyla piyasa fiyatının o seviyeye geldiğinde daha fazla zarar edilmemesi adına otomatik olarak kapanmasını sağlayan emirlerdir.

Scalping: Forex piyasalarında kullanılan ve ufak fiyat hareketlerinden kar elde etmeyi amaçlayan işlem yöntemidir. Piyasa genelinde 10 pipsin altında kar elde etmeye yönelik anlık işlemler scalping olarak değerlendirilmektedir.

Hedging: Aynı para ikilisinden farklı yönlerde pozisyon açılmasına hedging adı verilir.

Örnek: EurUsd paritesinde 10 alış (long) pozisyonunuz varken, pozisyonunuzu kapatmadan yine EurUsd paritesinde 10 satış (short) pozisyon alırsak hedging yapmış oluruz. Bu şekilde iki eşit pozisyonumuz için margin sıfırdır.

Volatilite: Finansal piyasalarda belirli bir ürünün belirli bir zaman içerisinde fiyatında yaşanan oynaklıktır. Genellikle belirsizliğin arttığı dönemlerde volatilite yüksek olur.

Ayı Piyasası: Fiyatların değer kaybettiği piyasalar.

Bođa Piyasası: Fiyatların değer kazandığı piyasalar.

4.META TRADER 4 KULLANIMI

Meta Trader 4, Forex piyasasında online olarak alım satım işlemleri, trade ve teknik analiz yapılabilmenize olanak sağlayan profesyonel ve ödüllü en iyi işlem platformudur. Forex işlemleri farklı platformlar üzerinden de yapılabil-mektedir.

4.1.MetaTrader4'ün Özellikleri

- ▶ Forex ve CFD işlemlerini gerçekleştirme olanağı.
- ▶ Anlık işlem ve talep açma kapama teknolojisi.
- ▶ Teknik analiz paketi: Geniş indikatör seçenekleri, tablo araçları, özelleştirilebilir indikatör yaratma olanağı, dakikalık grafikten aylık grafiğe ka-dar farklı zaman periyotlarını otomatik kullanabilme olanağı.
- ▶ Posta kutusu seçeneğinden analizlerimize kolayca ulaşabilirsiniz. MetaTrader4 sitemizden ücretsiz indirilebilmektedir, tecrübe kazanmak ve bilg-ilerinizi geliştirmek için sitemiz üzerinden KLASFX Demo Hesabı açabilirsiniz.

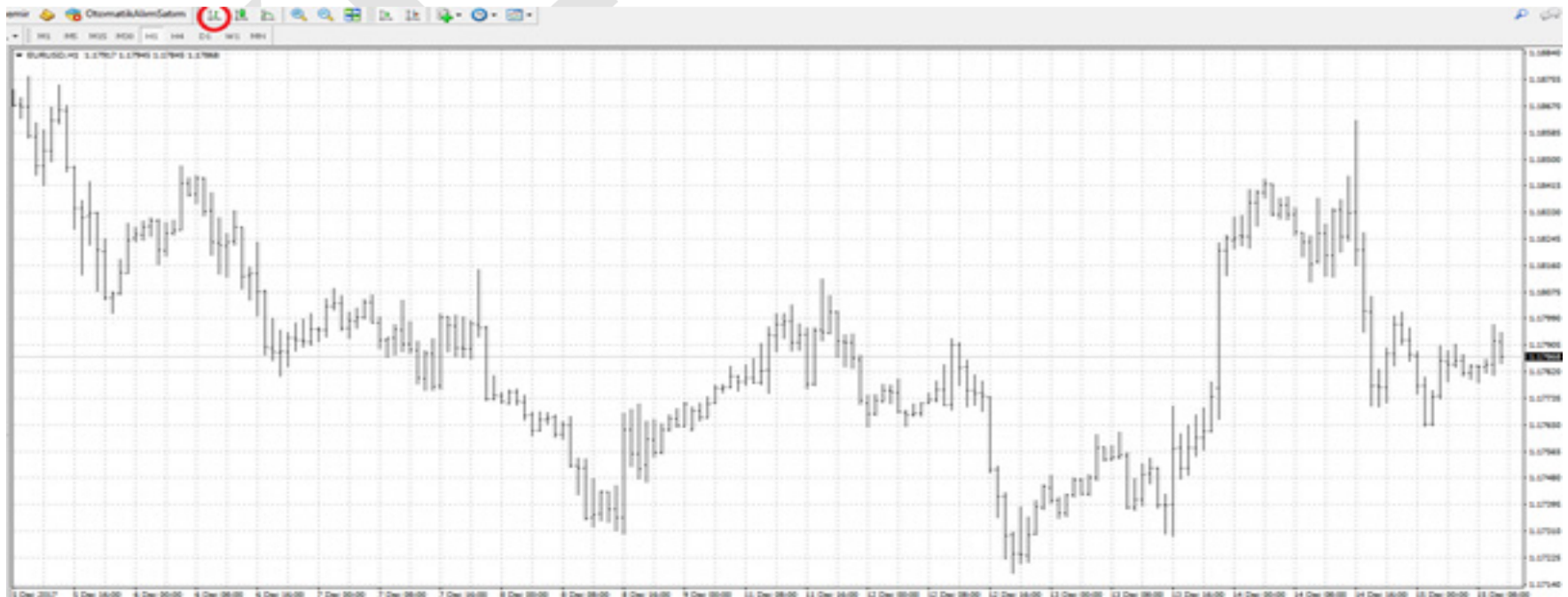
4.2.Grafikler

MetaTrader4'te dilediğiniz kadar çizelgeyi gözlemleyebilirsiniz. Her birini tek ekranda dilediğiniz zaman aralığında izleyebilirsiniz. MetaTrader4'te çizgi, bar, mum gibi grafik çeşitleri mevcuttur

4.2.1.Çizgi grafikler: Piyasada geçmişte oluşmuş ve şu anda var olan tüm fiyatları noktalar halinde işaretleyerek, bir önceki gün ile bir sonraki gün kapanış fiyatlarının birleştirilmesi ile oluşturulan grafiklerdir.

4.2.2.Çubuk grafikler(Bar Grafiği): Her çubuğun belirlediğiniz zaman dilimleri içerisinde; tepesi en yüksek fiyatı, dip noktası en düşük fiyatı verir ve çubukların yan, sağ ve sol bölümünde yer alan küçük çubuklardan sağ tarafta bulunan çubuk kapanış fiyatını, solda yer alan çubuk ise açılış fiyatını gösterir. Piyasada geçmişte oluşmuş ve şu anda var olan tüm fiyatları noktalar halinde işaretleyerek, bir önceki gün ile bir sonraki gün kapanış fiyatlarının birleştirilmesi ile oluşturulan grafiklerdir.

4.2.3.Mum grafikler: Mum grafiklerin oluşum şekilleri çubuk grafiklerine benzerdir. Çubuk grafiklere göre mum grafiklerin farklı konfigürasyonları vardır. Mum grafiklerinin dikdörtgen şeklinde görünen kısmına “gövde” adı verilmektedir. Alt ve üstünde yer alan ince dikey çizgiler ise “gölge” olarak adlandırılır. Gövdenin rengine bakarak kapanış fiyatının açılış fiyatından daha yukarıda mı yoksa aşağıda mı olduğunu anlayabiliriz.

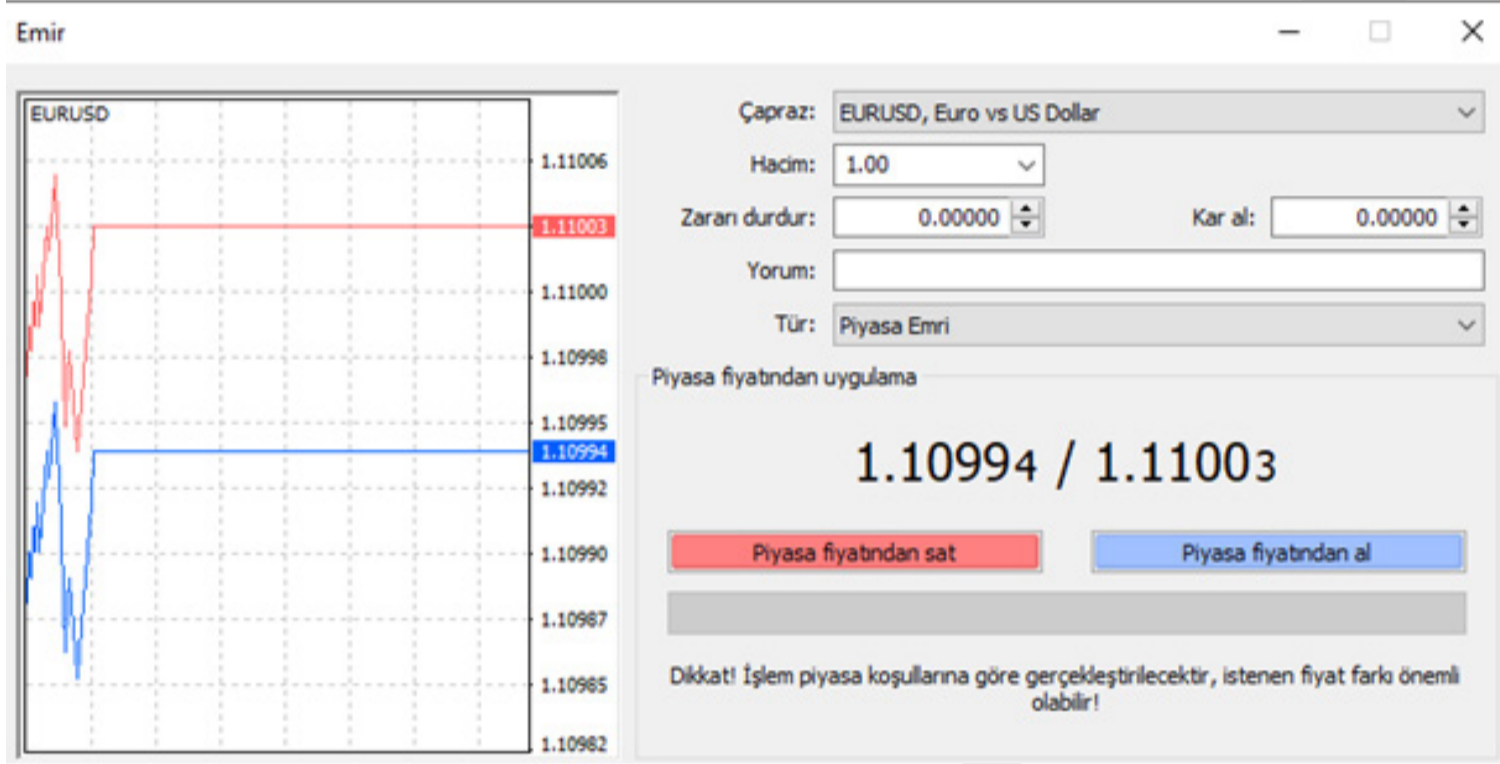
4.3.Grafik Zaman Periyotları

Periyot kavramı çubuk ve mum grafiklerde kullanılır. Örneğin M15(15 dakikalık) çubuk grafiği seçtiğinizde her bar ayrı ayrı 15 dakikalık fiyat bilgilerini göz önüne alarak görselleşecektir. 1, 5, 15, 30 dakikalık(sırasıyla M1,M5,M15,M30) 1 saatlik(H1), 4 saatlik(H4) , 1 günlük(D1) , 1 haftalık(W1) ve 1 aylık(MN) grafik zaman periyotları mevcuttur. Zaman periyotlarını “zaman aralığı” araç çubuğundan belirleyebilirsiniz.

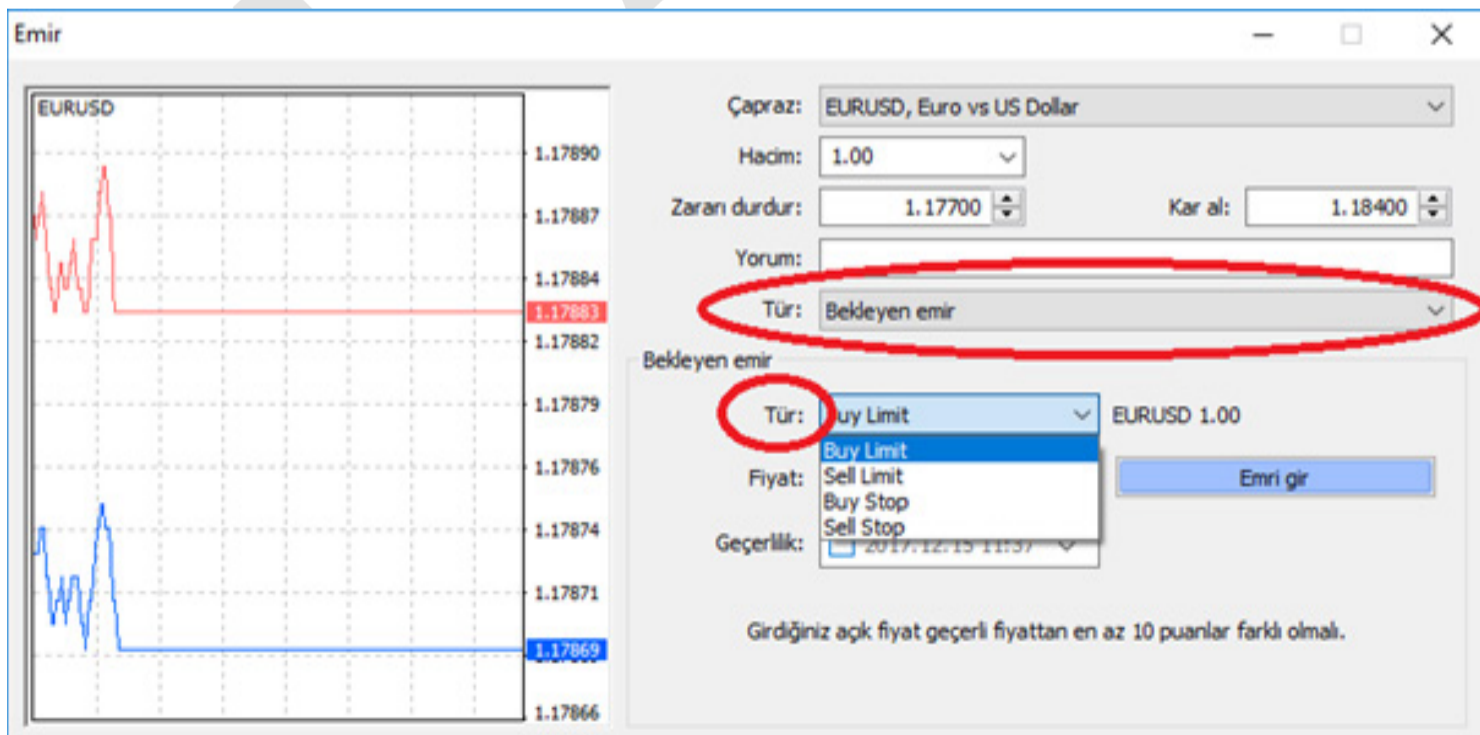

4.4.EMİR TÜRLERİ

4.4.1.Piyasa Emri: Piyasadaki o an için geçerli fiyattan alış veya satış işlemidir. Bu emir türü ile işlem yapıldığında aktif olarak ekranda geçen kotationlardan alış veya satış işlemi anında gerçekleştirilir.

4.4.2.Bekleyen Emirler : Piyasada aktif işlem gören fiyatlardan farklı bir fiyattan işlem yapmak için kullanılan emir türleridir.

► **Bekleyen Emir Türleri:**

- **Buy Limit:** Mevcut piyasa fiyatının alış işlemi yapmak için yüksek olduğu düşüncesinde olan yatırımcıların, daha düşük bir fiyattan verdiği alış emridir. Yatırımcılar bu emri verirken fiyatların belirledikleri seviyeye kadar düşüp yeniden yükseleceğini düşünürler.
- **Sell Limit:** Mevcut piyasa fiyatının satış işlemi yapmak için düşük olduğu düşüncesinde olan yatırımcıların, daha yüksek bir fiyattan verdiği satış emridir. Yatırımcılar bu emri verirken fiyatların belirledikleri seviyeye kadar yükselip yeniden düşüşe geçeceğini düşünürler.
- **Buy Stop:** Mevcut piyasa fiyatının daha üstünde bir fiyattan alış işlemine girmek için kullanılan emir türüdür. Mevcut fiyattan daha yüksek bir fiyattan alış emri vermek çelişkili gibi görünse de, buy stop emri belirlenen bir direnç noktasının kırılması durumunda fiyatların daha da yükseleceği düşüncesiyle kullanılır.
- **Sell Stop:** Mevcut piyasa fiyatından daha düşük bir seviyeden satış işlemine girmek için kullanılan emir türüdür. Mevcut fiyattan daha düşük bir seviyeden satış emri vermek çelişkili gibi görünse de, sell stop emri belirlenen bir destek noktasının kırılması durumunda fiyatların daha da düşeceği düşüncesiyle kullanılır.

5. ANALİZ YÖNTEMLERİ

Forex piyasalarında işlem yaparken kullanılması gereken iki analiz yöntemi vardır.

5.1. Temel Analiz

İşlem gerçekleştirirken makroekonomik faktörler, siyasi-politik gelişmeler, jeopolitik olaylar ve siyasiler veya merkez bankaları tarafından yapılan sözlü yönlendirmelerin döviz çiftleri, emtia ve endeks fiyatlarına nasıl etki edeceği yönünde öngöründe bulunmaktır.

5.1.1. Makro Ekonomik Verilerin Etkisi

İlgili para biriminin ait olduğu ülkedeki ekonomik gelişmeler, arz-talep dengesi, işsizlik oranları, faiz oranları gibi veriler hakkında bilgilerin toplanması gerekir. Ekonomik veriler, ilgili ülkelerin resmi kurumları tarafından belirli bir takvim içerisinde açıklanır.

5.1.2. Ekonomik Takvim

Belirli bir dönemde seçilen ülke veya bölgelerde açıklanan verileri takip edebileceğiniz ekonomik takvimde önceki dönem sonuçları, beklentiler ve gerçekleşen güncel sonuçları görebilirsiniz.

5.1.3. Önemli Makroekonomik Veriler

► Ekonomik Büyüme

İktisadi ya da ekonomik büyüme, belirli bir zaman aralığında mal ve hizmet üretimi miktarında artış olmasıdır. Diğer adıyla Gayri Safı Yurt İçi Hasıla, ekonomik faaliyetler için ölçüm niteliğinde olup ekonomi sağlığıyla ilgili önemli bir göstergedir. Ülke ekonomisinde yaşanan büyüme ya da küçülmeyi (daralma) net şekilde ortaya koyan en önemli makroekonomik veridir. Verinin pozitif sonuçlanması ulusal para birimi için olumlu, negatif sonuçlanması ise olumsuz

► İşsizlik Oranı

Belirli bir zaman diliminde ülke içerisinde istihdam seviyesini gösteren İşsizlik Oranı, ülke içerisindeki yurttaşların çalışmak istediği halde iş bulamayan kısmını işaret eder. Ülke içerisinde İşsizlik Oranı düşüş gösterdikçe ülke para birimi değer kazanırken, İşsizlik Oranı yükseldikçe ülke para birimi değer kaybeder.

► Enflasyon Oranı

Belirli bir zaman diliminde mal ve hizmetlerin fiyatlarının artış göstermesi durumuna enflasyon adı verilir. Ancak mal ve hizmetlerin fiyatları zaman içinde artabilir veya azalabilir. Enflasyon sadece belli bir malın veya hizmetin fiyatının tek başına artması değil, fiyatların genel düzeyinin sürekli bir artış göstermesidir. Enflasyon oranları, merkez bankalarının politikalarında atacağı adımları doğrudan etkileyebileceği için, kurlar üzerinde de oldukça etkilidir.

► Tarım Dışı İstihdam ve Ortalama Saatlik Kazançlar

Yukarıda belirttiğimiz Ekonomik Büyüme, İşsizlik Oranı ve Enflasyon Oranı gibi veriler büyük önem arz ettiği gibi Tarım Dışı İstihdam ve Ortalama Saatlik Kazançlar verileri Enflasyon, bir ülkedeki mal ve hizmetin satın aldığımız fiyatın sürekli olarak artış göstermesi olarak tanımlanır. Ülkelerin genel olarak senelik enflasyon hedefleri bulunur ve politika yapıcılar bu hedeflere ulaştığında ya da ulaşamadığında para biriminde değişimler yaşanır. Gelişmiş bir ülke ile gelişmekte olan bir ülke arasında Enflasyon Oranının yükseliş veya düşüşüne göre fiyat değişimleri farklılık gösterir. Örnek olarak Türkiye'de Enflasyon Oranı yükseliş gösterirken para birimi değer kaybı yaşar, ABD'de Enflasyon Oranı yükseliş gösterirken para birimi değer kazanır. Bu durum hem politika yapıcıların hedefleriyle hem de ülkenin gelişmişlik düzeyine bağlı olarak değişim gösterir.

***Not: Açıklaması yapılan verilerin önemi ne kadar büyük olsa da, piyasa dinamikleri adına Sanayi Üretimi, Ticaret Dengesi, Cari Hesap, PMI gibi veriler de fiyatlamalara etki etmektedir. Ancak başlıca yukarıdaki 4 başlık açıklanmıştır.

► Siyasi-Politik Gelişmelerin Etkisi

Ülkelerin iç dinamikleri göz önünde bulundurulduğu takdirde siyasilerin ve politika yapıcıların para birimlerine ve borsalara etkisi kesinlikle yadsınamaz. Özellikle ülke içerisinde ve ülkeler arasındaki ilişkiler işlem olanağı açısından önem arz etmektedir. Örnek olarak TCMB Başkanı'nın görevden alınması ve bankanın bağımsızlığına siyasi müdahalenin bulunması Türk Lirası'nın değer kaybını tetiklemiştir. Bununla birlikte S-400 alımı yapıldığı için ABD ile ilişkilerin bozulma ihtimali de para birimimizin değer kaybına neden olmuştur. Diğer taraftan ABD'nin Çin ile ilişkilerini düzeltme kararı alması Dolar'ın güçlenmesine neden olabilir.

Bu gibi örneklerde görüleceği üzere siyasi gelişmeler fiyatlamaların belirleyici unsurlarından biri olarak aktarılabilir. Politik gelişmelerde ise Merkez Bankaları'nın ya da politika yapıcılarının ülkenin ekonomik faaliyetleri ve seyri konusunda söz sahibi olması nedeniyle her bir açıklaması fiyatlamalara direkt etki etmektedir. Örnek verecek olursak, FED Başkanı Powell'ın herhangi bir basın toplantısında Enflasyon hedefine kısa süre içerisinde ulaşılacağını açıklaması Dolar'ın değer kazanımını tetikleyecektir. Bununla birlikte Enflasyon ile ilişkili birçok veride de pozitif seyrin görülmesi beklenir. Böylece politika yapıcının para birimi üzerindeki etkisi direkt ortaya konulmuş olur.

► Merkez Bankaları ve Başkanları

AMB : Mario Draghi
FED: Jerome Powell
BOJ: Haruhiko Kuroda
BOE: Mark Carney
BOC: Stephen Poloz

Jerome Powell

► Ülkeler ve Ekonomilerin Küresel Piyasalardaki Önemi

- **ABD:** Dünyanın en büyük ticaret ülkelerinden biri olmakla beraber ikinci büyük imalatçı ülkedir. Petrol ve Doğal Gaz sektörlerinde öncü ülkelerden olması da bir diğer önem arz eden özelliğidir. Dünyanın en büyük ve en etkili finansal piyasalarından birine (New York Menkul Kıymetler Borsası) sahiptir.
- **Çin:** Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olarak kabul edilmektedir. En hızlı büyüyen ekonomilerden biri olup dünyanın en büyük ihracatçısıdır. En dikkat çekici özelliklerinden birisi ise dünyanın en büyük altın üreticisi olmasıdır. Aynı zamanda dünyada Dolar rezervi açısından FED' den sonra ikinci sırada yer almaktadır.
- **Japonya:** Dünyanın en büyük üçüncü ekonomisi olarak kabul edilir. Dünyanın en çok kredi veren ülkesi olup para birimi güvenli liman talebi görmektedir. Dünyanın en büyük dördüncü borsasına sahip olan ülkenin aynı zamanda dünyanın en büyük elektronik üreticisi olduğunu eklemeliyiz.
- **İngiltere:** Dünyanın en büyük beşinci ekonomisidir. Kraliyet, dünyanın yaklaşık olarak 1/6'lık resmi toprak sahibidir. Avrupa'nın en büyük ikinci ekonomisi konumunda ancak Brexit sürecinde olduklarını unutmayalım. Ayrıca Londra'nın finans sektörünün en büyüğü olduğunu da eklemeliyiz.
- **Almanya:** Dünyanın dördüncü, Avrupa'nın en büyük ekonomisine sahip ülkedir. Yüksek ihracat gücü, gelişmiş endüstrisi ve en fazla enerji üreten beşinci ülke konumunda olması dikkat çekici diğer özellikleridir. Bununla beraber Frankfurt Avrupa Merkez Bankası'na ev sahipliği yapmaktadır.
- **Kanada:** Dünyanın en zengin ülkelerinden biri olarak kabul edilen Kanada'nın yükselen grafiği G-7 ülkeleri arasında bile ayrışmasına neden olmuştur. Dünya Petrol Rezervinin 10% unundan fazlasına sahiptir.
- **İsviçre:** Dünyanın Japonya ile beraber ekonomik anlamda en istikrarlı ülkelerinden biridir. Para birimi güvenli liman talebi görmektedir. En gelişmiş bankacılık sistemlerinden birine sahiptir.

5.2. Teknik Analiz

Teknik analiz ise Charles Dow'un 'geçmişte oluşan fiyat hareketlerinin tekrar oluşacağı' varsayımına dayalıdır. Burada sadece fiyat hareketleri dikkate alınır. Grafıklara dayalı analizde, trend, indikatörler, formasyon oluşumu gibi göstergelerin ürettiği sinyaller takip edilir. Kısaca, fiyat, trend ve indikatör gibi göstergelerden faydalanarak geçmiş dönemde gerçekleşen piyasa hareketleri incelenerek geleceğe yönelik fiyat tahminlerinin yapıldığı diğer bir analiz yöntemidir.

5.2.1. Destek, Direnç ve Trend Kavramları

Teknik analiz kavramının en basit ve en yaygın olarak kullanılan temel öğelerinden birisi şüphesiz ki destek ve direnç seviyeleridir. Destek ve direnç seviyeleri teknik analiz hakkında çok fazla bilgisi olmayan yatırımcıların bile duymaya alıştığı bir kavramdır. "Alıcıların piyasaya gelmeye başladıkları yer" veya "satıcıların piyasaya gelmeye başladıkları yer" olarak da ifade edilmektedir.

Teknik analiz yaparken önemli bir diğer nokta da trend takibidir. Trend takibinde en önemli konulardan bir tanesi de trend değişim noktalarının tespit edilmesi ve trend periyotlarının belirlenmesi olacaktır. 2 çeşit trend vardır. Ana trend ve ikincil trend.

Ana trend kendi arasında 3'e ayrılmaktadır.

- a-) Düşüş Trendi
- b-) Yükseliş Trendi
- c-) Yatay Trend

5.2.2.İndikatör Kullanımı

Teknik analizde kullanılan çok fazla gösterge vardır. Ancak bazı göstergeler hem kullanım kolaylığı hem de göreceli iyi sonuç verdiği düşünülerek daha fazla tercih edilebilir. Bu göreceli bir kavram olduğu için göstergelerden genel hatlarıyla bahsetmek daha doğru olacaktır. Teknik analizde kullanılan indikatörler, trend takip edici göstergeler, momentum göstergeleri, volatilité göstergeleri ve hacim göstergeleri şeklinde sıralanabilmektedir. Başlıca göstergeler ise aşağıda yer almaktadır.

► RSI İndikatörü

Göreceli Güç Endeksi olarak bilinen ve Willes Wilder tarafından geliştirilen bu indikatör, alış ve satış işlemlerine başlamak için sinyaller oluşturur. 0-100 arasında değer alan indikatörde, 75 seviyesinin aşılması durumunda aşırı alım bölgesine girilir ve satış sinyalleri verir. 25 seviyesinin altına seviyenin düşmesi durumunda ise aşırı satım bölgesine girilir ve alış sinyalleri verilir. RSI indikatörü, fiyat değişimine bağlı olduğu için yalnızca kapanış fiyatından sonra net işlem sinyali verir. Fiyatlar zirve yapıyorken, RSI yeni zirve yapmıyorsa ve işlem hacmi giderek azalıyorsa bu durum trendin döneceğine işaret eder. Düşüş eğiliminde ise aynı varsayım aksi yönde uygulanır.

► Moving Avarage (Hareketli Ortalama)

Belirli bir zaman aralığında fiyat dizisinin ortalamasının hesaplanması için kullanılır. "Hareketli ortalama" diye tabir edilmesinin nedeni ortalamanın durağan olmayıp zaman içerisinde eklenen veriye göre yeniden hesaplanmasıdır fiyatlar değiştikçe ortalama da fiyatlarla birlikte aşağı veya yukarı doğru hareket eder. Hareketli ortalamalar trend yönünü belirlemede yardımcı olan önemli bir indikatördür. Basit, ağırlıklı ve üssel olmak üzere 3 çeşidi bulunmaktadır. Hareketli ortalamalarda periyot kısaltıldıkça fiyata tepki artar, periyot arttıkça ise fiyata tepki azalış gösterir.

► Fibonacci Retracement

Finansal varlıkların destek ve dirençlerinin belirlenmesi için kullanılan göstergelerin başında gelen Fibonacci Retracement, Fibonacci sayı dizelerinin yüzdelik dilimler halinde yansıtılmasıyla oluşturulur. 0'dan başlayarak 100'e kadar devam eden bu dilimler %23.6, %38.2, %50, %61.8, %76.4 olarak bilinmektedir. Bu dilimlerin göstermiş olduğu seviyeler yükseliş ya da düşüş trendi içerisindeki destek ve direnç kademelerini belirlediği gibi hangi seviyelerden geri dönüş ihtimalinin daha yüksek olduğunu da göstermektedir. Bu çerçevede aşırı alım-satım bölgelerini gösteren bir gösterge ile beraber kullanılması oldukça faydalı olacaktır.

5.2.2. Formasyonlar

Fiyat hareketleri doğrusal olmayan trendler halinde meydana gelmektedir. Bununla birlikte fiyatlar, birçok defa birbirine benzeyen karakteristik şekiller de oluşturmaktadır. Piyasa analizinde trend değişimleri ve fiyatın hareket alanı hakkında yatırımcıya fikir veren bu şekiller formasyon olarak adlandırılır. Genel olarak formasyonlar, trend dönüş formasyonları ve devam eden formasyonlar olarak ikiye ayrılmaktadır. Başlıca formasyon oluşumları ise aşağıda yer almaktadır.

► Omuz Baş Omuz Formasyonu

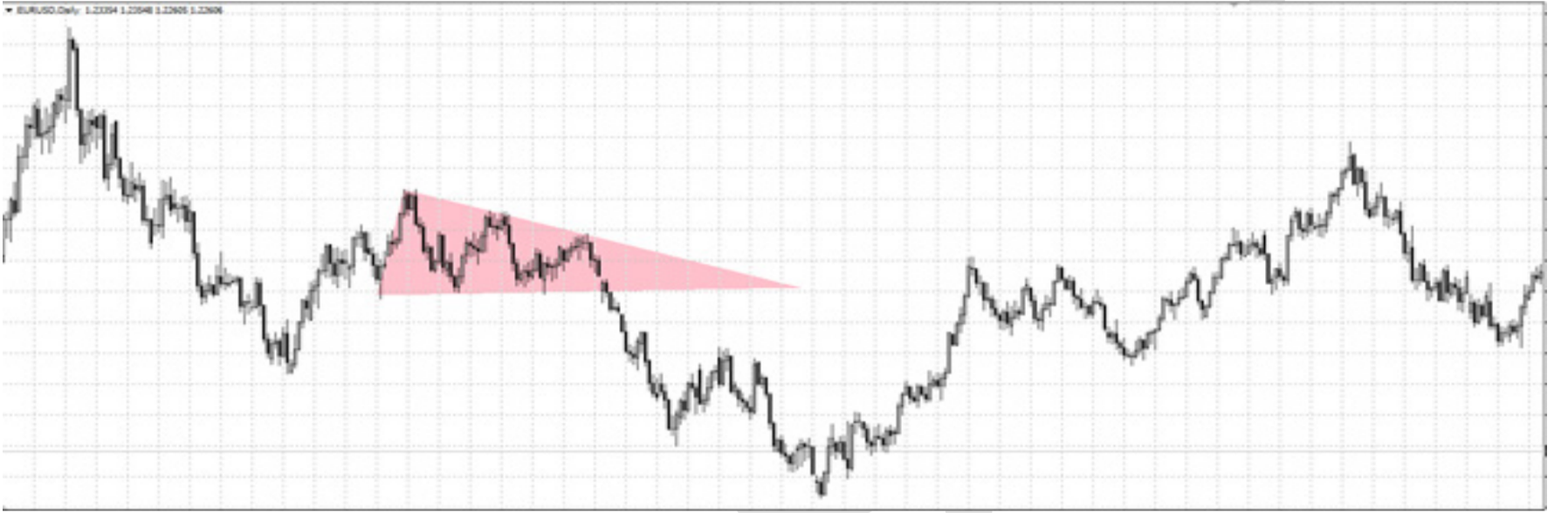
Yükselen bir trendin sonlanmakta olduğunu gösteren ve düşen bir trendin başladığını göstermektedir. Formasyonun tamamlanması ile son oluşan omuzun boyun çizgisini kırması durumunda aşağı yönlü sert fiyat hareketliliklerin görülebileceğinin habercisidir.

► Üçgen Formasyonu

Trend yönünde görülen devam formasyonlarıdır. Formasyonun tamamlanması için fiyatın üçgenin alt veya üst kenarını aşağı veya yukarı doğru yüksek hacimle kırması gerekir. Üç çeşit üçgen formasyonu vardır.

- a-) Yükselen Üçgen Formasyonu
- b-) Alçalan Üçgen Formasyonu
- c-) Simetrik Üçgen Formasyonu

► İkili Dip Formasyonu

Güvenilir bir formasyon olması ile birlikte dönüş formasyonudur. Fiyatın iki kez kırılmayı denediği noktalar dipleri, iki dip arasında yükselmeyi denediği son noktadan çizilmiş yatay çizgi de omuz hizasını yani önemli bir direnç seviyesini oluşturur. Boyun hizasının aşılması ile birlikte yukarı yönlü sert fiyat hareketlilikleri yaşanır.

***Not: Teknik analiz göstergelerinin en temel parçalarını oluşturan bu göstergeler her ne kadar size yön gösterse de tek başına yeterli değildir. Size her zaman doğru yolu göstermemekle birlikte başarı elde etmek için tüm yöntemleri ele almanız gerekmektedir. İşlemlerinize size yol gösterecek olan teknik analizi; temel analiz, siyasi-politik ve psikolojik analiz ile birlikte doğru bir şekilde yürütmeniz gerektiğini hatırlatmak isteriz.

5.2.3. Finansal Varlıklar Arasındaki Korelasyonlar

Finansal piyasalarda yatırım gerçekleştiren kişiler, temel ve teknik analiz yöntemlerinin yanı sıra finansal varlıklar arasında ilişki olup olmadığını inceleyerek işlemlerindeki başarı oranını artırmayı amaçlayabilirler. İki değişken arasındaki ilişkiyi ve derecesini gösteren bu analiz Korelasyon Analizi olarak adlandırılır.

Örnek; ekonomik büyümedeki artışla borsanın getirisi arasında pozitif korelasyon bulunmaktadır. Altın fiyatlarını incelediğimizde ise birçok menkul kıymetle arasında ters korelasyon olduğu görülüyor. Özellikle günümüzde de net bir şekilde gözlemlediğimiz gibi küresel kriz dönemlerinde yatırımcılarda azalan risk iştahı ile birlikte menkul kıymetlerden çıkış yaşanırken güvenli liman olarak görülen altına olan talep artmaktadır. Altın fiyatlarıyla dolar arasında da aynı şekilde ters korelasyon bulunmaktadır. Forex piyasalarında işlem gören Ons Altın fiyatı dolar cinsinden belirlenmektedir ve bu yüzden dolar düşerken Ons Altın'ın (XAUUSD) fiyatı yükselir.